

OBSAH

I. ČÁST – PRODUKCE SUROVIN ROSTLINNÉHO PŮVODU

1 ÚVOD A POJETÍ PŘEDMĚTU (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	7
2 HLAVNÍ CHARAKTERISTIKY ZEMĚDĚLSTVÍ (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	8
2.1 Soustavy hospodaření	9
2.2 Pojetí udržitelného – setrvalého zemědělství (Sustainable agriculture)	11
2.3 Integrované zemědělství	11
2.4 Alternativní zemědělství	12
2.5 Ekologické zemědělství	13
3 ČESKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	14
3.1 Produkční schopnost zemědělských půd	14
3.2 Klimatické poměry	15
3.3 Zemědělské výrobní oblasti a podoblasti (platné od roku 1996)	20
3.4 Porovnání přírodně klimatických podmínek zemědělství v ČR s vybranými státy	20
3.5 Struktura půdního fondu	21
3.6 Sklízňové plochy, sklizeň a výnosy plodin	22
3.7 Spotřeba potravin v ČR	24
3.8 Struktura českého zemědělství	26
3.9 Zpracovatelský průmysl	27
4 PRODUKČNÍ PROCESY U ROSTLIN (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	28
4.1 Agroekosystém	28
4.2 Využití výnosového potenciálu pěstovaných druhů a odrůd	29
4.3 Tvorba výnosu	30
5 PĚSTOVÁNÍ POLNÍCH PLODIN (Prof. Ing. J. Petr, DrSc., Prof. Ing. V. Švachula, DrSc.)	32
5.1 Obecné zásady pěstování rostlin	32
5.2 Projekt pěstování	32
5.3 Odrůdy, osivo a sadba (Doc. Ing. V. Hosnedl, CSc.)	34
6 ZPRACOVÁNÍ PŮDY (Prof. Ing. V. Švachula, DrSc.)	37
6.1 Význam zpracování půdy	37
6.2 Způsoby zpracování půdy	37
7 ZÁKLADY VÝZIVY ROSTLIN A HNOJENÍ JEJICH VLIV NA MNOŽSTVÍ A JAKOST ROSTLINNÝCH POTRAVINÁŘSKÝCH SUROVIN (Doc. Ing. J. Pulkrábek, CSc.)	40
7.1 Postavení a význam	40
7.2 Rostlinné živiny, jejich příjem a základy hnojení	41
8 OŠETŘENÍ POROSTŮ BĚHEM VEGETACE (Prof. Ing. V. Švachula, DrSc.)	44
8.1 Obecné principy ochrany proti chorobám a škůdcům	44
8.2 Regulace výskytu plevelů	46
9 ENERGETICKÁ BILANCE ZEMĚDĚLSKÉ A POTRAVINÁŘSKÉ PRODUKCE (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	48
10 ROZDĚLENÍ PLODIN PODLE POVAHY POSKYTOVANÝCH PRODUKTŮ (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	51
11 OBILNINY (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	52
11.1 Hospodářské postavení a význam obilnin	52
11.2 Základní charakteristika obilnin	54
11.3 Pěstování ozimých obilnin	57
11.4 Pěstování jarních obilnin	59
11.5 Sklizeň a posklízňové ošetření (Ing. O. Faměra, CSc.)	60

12 PŠENICE (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	63
12.1 Význam, postavení v zemědělství a využití.....	63
12.2 Mlýnářská a pekařská jakost pšenice	64
12.3 Metody kontroly jakosti	67
12.4 Vliv agrotechniky na jakost potravinářské pšenice.....	69
12.5 Jakost krmné pšenice.....	72
12.6 Pšenice pro pečivářenské účely.....	73
12.7 Pšenice k produkci škrobu	74
12.8 Odrůdy pšenice pro produkci etanolu	74
12.9 Pšenice tvrdá	75
12.10 Pšenice špalda	76
13 JEČMEN (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	79
13.1 Význam, historie a charakteristika	79
13.2 Plochy, výnosy a produkce	80
13.3 Zvláštnosti pěstování ozimého ječmene	81
13.4 Jarní ječmen	82
13.5 Krmný ječmen	89
13.6 Potravinářský ječmen	91
14 ŽITO (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	92
14.1 Postavení, význam a charakteristika	92
14.2 Odrůdy žita	93
14.3 Pěstování žita	93
14.4 Sklizeň a posklizňové ošetření	94
14.5 Jakostní hodnocení	96
14.6 Nepotravinářské využití žita	97
15 TRITIKALE – ŽITOVEC (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	98
15.1 Vznik, význam a charakteristika	98
15.2 Pěstování tritikale	99
15.3 Založení porostu	99
15.4 Soustava hnojení tritikale	99
15.5 Ošetření porostů	99
15.6 Sklizeň a posklizňová úprava	99
16 OVES (Prof. Ing. J. Petr, DrSc.)	101
16.1 Postavení, význam a charakteristika	101
16.2 Využití ovsa	102
16.3 Pěstování ovsa	103
16.4 Jakostní hodnocení ovsa	104
17 KUKUŘICE (Ing. D. Novák, CSc.)	105
17.1 Využití kukuřice	105
17.2 Pěstování kukuřice	105
17.3 Sklizeň a posklizňová úprava	106
17.4 Jakostní hodnocení zrna	106
18 LUSKOVINY (Doc. Ing. V. Hosnedl, CSc.)	107
18.1 Obecná charakteristika	107
18.2 Využití luskovin	107
18.3 Chemická skladba a kvalita luskovin	110
18.4 Obecné zásady agrotechniky luskovin	113
18.5 Sklizeň a posklizňové ošetření luskovin	115
18.6 Hrách dřevňový	117
18.7 Požadavky na kvalitu jedlých luštěnin	118

19 OLEJNINY (Ing. P. Baranyk, CSc., Ing. H. Zukalová, CSc.)	120
19.1 Význam a charakteristika olejnin	120
19.2 Olejnin v ČR	122
19.3 Řepka olejná (<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napus</i>)	124
19.4 Slunečnice roční (<i>Helianthus annuus</i> L. ssp. <i>macrocarpus</i>)	131
19.5 Mák setý (<i>Papaver somniferum</i> L.)	134
20 BRAMBORY (Ing. K. Hamouz, CSc.)	137
20.1 Historie, význam, rozsah pěstování	137
20.2 Využití brambor	138
20.3 Jakostní požadavky	138
20.4 Základy pěstování	141
21 CUKRODÁRNÉ ROSTLINY (Doc. Ing. J. Pulkrábek, CSc.)	145
21.1 Stevia (<i>Stevia rebaudiana</i> Bretoni)	145
21.2 Cukrová třtina (<i>Saccharum officinarum</i> L.)	145
21.3 CUKROVKA (Doc. Ing. J. Pulkrábek, CSc.)	147
22 ČEKANKA (CICHORIUM INTYBUS L.) (Doc. Ing. J. Pulkrábek, CSc.)	158
22.1 Význam a odbytové možnosti	158
22.2 Odrůdy	158
22.3 Nároky na stanoviště	159
22.4 Technologie pěstování	159
23 CHMEL (HUMULUS LUPULUS L.) (Doc. Ing. J. Šnobl, CSc.)	160
23.1 Význam a charakteristika chmele	160
23.2 Odrůdy chmele	160
23.3 Látkové složení chmelové hlávky	161
23.4 Požadavky chmele na stanovištní podmínky	162
23.5 Založení porostu chmele	162
23.6 Výživa a hnojení produkčních chmelnic	162
23.7 Technologie pěstování chmele na produkčních chmelnicích	162
23.8 Sklizeň a posklizňová úprava chmele	162
23.9 Hodnocení kvality a nákup chmele	163
23.10 Další zpracování chmelových hlávek	164
24 EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (Ing. J. Škeřík, CSc.)	166
24.1 Zásady zpracování bioproduktů	167
24.2 Pojetí jakosti produktů ekologického zemědělství	167
24.3 Současné iniciativy v České republice a jejich organizace	168

II. ČÁST – PRODUKCE SUROVIN ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU

25 CHOV SKOTU (Prof. Ing. F. Louda, DrSc., Ing. A. Ježková, CSc., Ing. V. Suchan, CSc.) ..	170
25.1 Postavení a význam chovu skotu	170
25.2 Plodnost skotu	171
25.3 Mléčná užitkovost	172
25.4 Zpeněžování mléka a výrobků z mléka	178
25.5 Masná užitkovost	178
25.6 Genetické základy selekce jatečných vlastností skotu	181
25.7 Zpeněžování jatečného skotu a jatečných telat	183
25.8 Plemena skotu	183
25.9 Základy technologie chovu skotu	185

26	CHOV OVCÍ (Prof. Ing. L. Štolc, CSc.)	190
26.1	Význam chovu ovcí	190
26.2	Ovčí maso	190
26.3	Ovčí mléko	191
27	CHOV KOZ (Prof. Ing. L. Štolc, CSc., Ing. A. Ježková, CSc.)	192
27.1	Kozí maso	192
27.2	Kozí mléko	192
28	CHOV PRASAT (Prof. Ing. M. Pour, DrSc.)	194
28.1	Význam chovu prasat	194
28.2	Plodnost	194
28.3	Výkrmnost	194
28.4	Jatečná hodnota prasat a jakost vepřového masa	194
28.5	Vepřové maso jako potravina	195
28.6	Plemena prasat a šlechtění	196
28.7	Ustájení a technologické systémy pro jednotlivé kategorie prasat	196
28.8	Výkrm prasat	197
28.9	Hodnocení a zpeněžování jatečných prasat	198
28.10	Chov prasat a životní prostředí	201
29	CHOV DRŮBEŽE (Doc. Ing. J. Holoubek, CSc.)	202
29.1	Postavení a význam chovu drůbeže ve struktuře živočišné výroby a výživy obyvatelstva ..	202
29.2	Plemena a užitkové typy drůbeže	203
29.3	Biologické základy produkce drůbežního masa	203
29.4	Výkrm drůbežích brojlerů	204
29.5	Technologické postupy při výrobě konzumních a násadových vajec	205
29.6	Technologické systémy používané při produkci konzumních a násadových vajec	205
29.7	Produkce vajec	205
30	CHOV RYB (Prof. Ing. F. Louda, DrSc., Ing. J. Kouřil)	210
30.1	Přirozená produkce – základ vysoké kvality ryb	210
30.2	Nové metody v chovu ryb	210
30.3	Druhy ryb chované v rybnících	210
30.4	Zpracovatelské kapacity a sortiment rybích výrobků	211
30.5	Kontrola kvality živých ryb a výrobků ze sladkovodních ryb	211
30.6	Organizační struktura rybářských podniků ČR	211
30.7	Význam chovu ryb ve výživě člověka	211
31	HYGIENICKÁ A ZOOVETERINÁRNÍ OPATŘENÍ PŘI PRODUKCI ZDRAVOTNĚ NEZÁVADNÝCH ŽIVOČIŠNÝCH SUROVIN (MVDr. L. Kudrna)	213